

INDEX

PARTIS QUARTÆ PRÆLECTIONUM CANONICARUM

Asterico notantur quæstiones quas præcipue tractare expedit, ubi tempus lectio-
nibus juris canonici impendendum non sinit ut cæteræ omnes exponantur.

PARS IV

De judicis, delictis et poenis.

Series quæstionum quæ in parte IV tractantur. 1

SECTIO PRIMA.

DE NATURA ET DIVERSIS SPECIEBUS JUDICIORUM ECCLESIASTICORUM.

644. * Quid et quotplex sit judicium ecclesiasticum.	3
645. Qui interveniant judiciis ecclesiasticis: Officialis, assessores,
promotor, notarii, apparitores, procuratores.	5

SECTIO II.

DE COMPETENTIA FORI ECCLESIASTICI.

646. * Quid sit competentia fori in genere: quotplex forum distingua-
tur.	11

ART. I. — DE POTESTATE JUDICIARIA ECCLESIE.

647. Probatur potestas judiciaria Ecclesie in foro externo conten-
tioso.	12

648. Quodnam sit objectum potestatis judicariae Ecclesiæ : res mere spirituales	16
649. Res mixtae, quatenus referuntur ad ordinem spiritualem	17
650. Res temporales; quonam sensu subjiciantur judicio Ecclesiæ .	20
651. * In quibus resideat, tum jure divino, tum jure canonico, potestas judicaria	21
652. Omnes qui habent potestatem judicariam ordinariam possunt illam exercere per seipso aut per delegatos	22
653. * Episcoporum jura quoad erectionem tribunalis officialitatis .	24
654. Subjectum jurisdictionis ecclesiastica	24

ART. II. — DE COMPETENTIA FORI SINGULORUM JUDICUM
ECCLESIASTICORUM.

655. * Regulæ generales quibus determinatur competentia judicis in foro ecclesiastico	25
656. * Utrum et quatenus ratio habeatur domicilii ad determinandam competentiam judicis	28
657. * Quandonam aliquis sortiatur forum ratione delicti	31
658. Quandonam ratione rei et contractus	33
659. Quid jure statutum sit de cognitione causarum in curia Romana .	34

SECTIO III.

DE ORDINE SERVANDO IN JUDICIIS SOLEMNIBUS.

660. Series quæstionum	57
----------------------------------	----

ART. I. — DE CONDITIONIBUS PRÆVIIS AD DISCUSSIONEM JUDICIALEM
CAUSÆ.

661. Libellus, quid sit; an necessarius ad litem	57
662. Accusatio judicialis	58
663. Denuntiatio charitativa et judicialis	59
664. Informatio prævia; quandonam fieri possit	40
665. Modus procedendi in prævia informatione	44
666. * Citatio rei; quomodo fieri debeat, quos effectus habeat . .	45
667. Quæ personæ citari possint et conveniri a judice	48

ART. II. — DE PROCESSU JUDICIALI A CITATIONE FACTA AD SENTENTIAM.

668. Litis contestatio	49
669. * Exceptiones: quatenus judex recusari possit viâ exceptionis .	50
670. * Juramenta in judiciis ecclesiasticis præstanta	53
671. Regulæ constituta super juramentis a clericis præstandis .	54
672. * Probationes: quotuplicis speciei probationes admittantur .	55
673. * Cuinam incumbat onus probandi: utrum requiratur plena	

PARTIS QUARTÆ PRÆLECTIONUM CANONICARUM.

451

probatio, an aliquando semiplena sufficiat	56
674. * Præcipua capita probationis: confessio rei	58
675. * Instrumenta publica et privata	60
676. * Præsumptiones juris et hominis	62
677. * Depositione testium: qui testes admittendi, quomodo debeant testimonium ferre, quandonam depositio testium efficiat probacionem sufficientem	64
678. Utrum et quatenus judex debeat communicare reo seriem processus, deferre juramentum partibus, constituere terminum ad conclusionem causæ	69

ART. II. — DE SENTENTIA ET DE RE JUDICATA.

679. Utrum et quatenus judex teneatur pronuntiare juxta allegata et probata	72
680. * Quid sit sententia et quotuplex distinguitur: interlocutoria, provisionalis, definitiva	73
681. Quomodo ferenda sit sententia	74
682. * Quid sit res judicata, et quandonam sententia sortiatur vim rei judicatae	77
683. Ad quem spectet sententiam exequi	78

SECTIO IV.

DE JUDICIIS SUMMARIIS ET DE ACTIBUS EXTRAJUDICIALIBUS.

684. Discrimen quod intercedit inter judicia summaria et actus extrajudiciales	80
--	----

ART. I. — DE JUDICIIS SUMMARIIS.

685. * Quid sit judicium summarium: quid prætermittere licet ordinis judiciorum solemnum quando judex procedit summarie .	80
686. * Quandonam adhiberi possit forma summaria	85
687. Utrum licet formas aliquas judicij solemnis intromittere in judiciis summarii	86
688. Quid jure statutum fuerit pro judiciis quæ a S. Officio profabantur	86

ART. II. — DE ACTIBUS EXTRAJUDICIALIBUS.

689. Qui sint actus extrajudiciales de quibus agitur	90
690. * Utrum Episcopus possit ferre sententias ex <i>informata conscientia</i>	90
691. * Ad quos actus extendatur facultas ferendi sententias hujusmodi	91
692. * Quid præcavere debeat Episcopus quando intendit alicui inter-	

dicere, extrajudicialiter, accessu ad ordinem superiorem, vel ordinis suscepti, aut demum officii ecclesiastici exercitio	94
693. * Utrum Episcopus possit clericum ab officio removere, vel ad aliud transferre extrajudicialiter	98
694. Quid sit et quam vim habeat sententia ab arbitris pronuntiata	100
695. Quid sit transactio; quem effectum operetur	102

SECTIO V.

DE REMEDIIS CANONICIS CONTRA JUDICIA ET ACTUS EXTRAJUDICIALES.

ART. I. — DE OPPOSITIONE NULLITATIS ET RESTITUTIONE IN INTEGRUM.

696. Quid sit oppositio nullitatis	104
697. Quid sit restituatio in integrum, et a quo iudice obtineri possit	105

ART. II. — DE APPELLATIONE.

698. * Quid et quotuplex sit appellatio	108
699. * Quinam appellare possint	109
700. * A quoniam gravamine licet appellare	110
701. Quid, si in canone, seu in rescripto, inserta sit clausula: <i>Omni appellatione remota</i>	112
702. Regule appellationis applicate regularibus	112
703. Cause in quibus necessario appellandum est	112
704. * A quo iudice et ad quem appellare licet	115
705. An licet appellare a vicario generali ad episcopum, et ab officiali diocesano Archiepiscopi ad officialemetropolitanum ejusdem Archiepiscopi	116
706. * Quandonam appellationes fieri debeant	119
707. * Qui sint effectus appellationis	121
708. Casus enumerati a Constitutione <i>Ad militantis Ecclesiae</i> , in quibus appellatio non habet nisi effectum devolutivum	124
709. * Qua ratione procedere debeat iudex ad quem interponitur appellatio	130

ART. III. — DE RECURSU EXTRAJUDICIALI AD S. PONTIFICEM.

710. Ad quem appellari possit post elapsa fatalia, et a sententiis ex <i>informata conscientia lati</i> : vetus praxis Galliarum	135
711. * Recursus habetur in casibus supra dictis ad S. Pontificem. Idem statuitur de <i>restitutione in integrum</i>	137
712. Quid sit in Galliis <i>appellatio ab abusu</i>	138
713. Origo appellationum <i>ab abusu</i>	139
714. Fundamenta legislationis circa hujusmodi appellationes	142
715. Non licet appellare a sententia judicis ecclesiastici ad magistratum seculararem, in causis fori spiritualis	145

PARTIS QUARTÆ PRÆLECTIONUM CANONICARUM.

453

SECTIO VI.

DE DELICTIS.

ART. I. — DE DELICTIS IN GENERE.

716. * Quid sit delictum de quo statuitur in jure	147
717. * Quotuplex distinguatur delictum, ratione personarum, fori et notorietatis	148

ART. II. — DE PRÆCIPUIS SPECIEBUS DELICTORUM.

718. De quibus delictis in specie agendum sit	151
---	-----

§ 1. — *Delicta contra fidem et unitatem Ecclesiae.*

719. Apostasia	151
720. Hæresis	154
721. Quinam condemnatur ratione hæresis	155
722. Quenam poenæ edictæ sint in hæreticos, hæretorum complices et fautores	157
723. Quatenus vetitum sit communicare cum hæreticis, disputare de fide, legere libros ratione hæresis condemnatos	159
724. Quibus regulis determinetur quandonam sit licitum aut illicium communicare cum hæreticis	163
725. Quis absolvere possit hæreticos ab hæresi, et quis modus servandus in illorum reconciliacione	164
726. Schisma: penæ quibus subjacent schismatici: communicatio cum schismaticis vetita	165

§ 2. — *Delicta contra virtutem religionis.*

727. Simonia, quid sit	169
728. Simonia mentalis, conventionalis, realis et confidentialis	171
729. Quod pactum requiratur ad rationem simoniæ	174
730. Consecratio practica ex datis notionibus	176
731. Qui sint tituli extrinseci ad recipiendum vel etiam exigendum bonum temporale occasione rei sacrae	178
732. Quae sint poenæ contra simoniacos late	180
733. Utrum et cui restituendum sit quod fuit simoniace receptum .	183
734. Sacrilegium: reale, personale et locale	186
735. Quas poenas jus canonicum statuerit contra sacrilegos	187
736. Injuria Illata Ordinibus religiosis	190
737. Divinatio, sortilegium et magia: decisio S. Congregationis Inquisitionis de magnetismo	191
738. Sanctiones canonicae in sortilegium et magiam	193

§ 3. — *Delicta contra virtutem justitiae.*

739. Sanctiones canonicae in homicidas	195
740. In procurantes abortum	196
741. In duellistas et duello faventes	197
742. Crimen falsi, furti, usuræ	199
743. Quam legitime Ecclesia in illos animadvertat qui violent jura temporalia Sedis Apostolice	202

§ 4. — *Delicta contra castitatem.*

744. De quibus delictis agitur	202
745. Quandonam clerici interdici vel deponi debeant ob peccata contra castitatem	203
746. Quandonam preventur jurisdictione in personas cum quibus peccaverint	206
747. Utrum et quomodo denuntiandi sint sacerdotes sollicitantes ad actus in honestos	207

SECTIO VII.

DE PœNIS CANONICIS.

748. Notanda circa exercitium jurisdictionis coercitivæ	210
---	-----

ART. I. — DE PœNIS IN GENERE.

749. Quid et quotuplex sit pœna jure canonico statuta	210
750. Pœnitentia sacramentales, censuræ, pœnae vindicativæ	211
751. *Pœna a <i>jure</i> et ab <i>homine</i>	212
752. *Pœnae <i>lateæ</i> et <i>ferendæ</i> sententiae	212
753. *Pœnae spirituales et temporales	215
754. Utrum et quoniam jure Ecclesia indixerit delinquentes vi externa coerceri, pœnis temporalibus et corporalibus	216
755. Solutio quæstionis per quatuor assertiones	219
756. Quis possit pœnas canonicas statuere	224
757. *Quinam possint plecti pœnis canonicis	225
758. *Quale esse oporteat delictum ut judex reo irroget pœnas canonicas	229
759. Utrum necesse sit pœnas canonicas a delinquente cognosci ut eas subeat	231

ART. II. — DE CENSURIS.

760. Censuræ medium tenent inter pœnitentias sacramentales et pœnas acerbioreas	232
---	-----

§ 1. — *De censuris in genere.*

761. * Quid et quotuplex sit censura	232
762. * Conditiones requisitæ ad censuram	235
763. * Monitio et citatio	256
764. Forma adhibenda in prolatione censuræ	258
765. Denuntiatio censuræ	259
766. * Utrum et quatenus metus et ignorantia excusent a censura	241
767. Utrum qui censura innodatus est, possit alias censuras incurare	244
768. Quid juris in casu dubii de valore censuræ, et in casu gravis necessitatibus	245

§ 2. — *De excommunicatione.*

769. * Quid et quotuplex sit excommunicatione	248
770. * Effectus excommunicationis majoris quod ipsum excommunicatum	251
771. Ejusdem censuræ effectus quoad fideles	254
772. Utrum et quatenus fideles possint communicare in oratione cum excommunicatis	256
773. An licet sacramenta postulare ab excommunicato; et illum invitare ut assistat divinis officiis	256
774. * Utrum licet S. Sacrificium offerre pro excommunicatis . .	257
775. * Non licet offerre pro excommunicatis denuntiatis, nomen illorum intra sacra mysteria pronuntiando	258
776. * Licitum est offerre generatim pro excommunicatis, tacito illo- rum nomine	259
777. Probabile est offerri posse, etiam cum suffragiis Ecclesiæ, pro toleratis	261
778. Licitum est stipendum accipere occasione S. Sacrificii in his casibus oblati	262
779. In quos statui possit excommunicatio major	262
780. Qui incident in excommunicationem minorem et quos effectus inducat hæc excommunicatio	265

§ 3. — *De suspensione*

781. * Quid sit suspensio	265
782. * Quotuplex suspensio distinguitur	265
783. * Effectus suspensionis prout est totalis vel partialis	268
784. Utrum suspensus valeat sibi retinere partem reddituum sui be- neficii: an sit inhabilis ad nova beneficia recipienda	270
785. Quandonam suspensio ferri possit in communiatem et qui sint illius effectus	272

§ 4. — *De interdicto.*

786. Quid sit interdictum	273
787. Effectus interdicti totalis	277
788. Effectus interdicti partialis	278
789. Quid sit cessatio a divinis et in quo differat ab interdicto	279

§ 5. — *De cessatione censurarum.*

790. * Quotupli modo cessare possint censura et poenæ quæ analogiam habent cum censuris	281
791. Qui absolvere possit a censuris	283
792. * Potestas concessa omni sacerdoti erga constitutos in periculo proximo mortis	285
793. * Potestas concessa Episcopis in casu quo censura ex delicto occulto provenit; aut censura innodata non potest adire S. Pontificem; aut demum censura dubia est	286
794. * Quid servandum sit in absolutione a censuris	290
795. Quæ sint excommunicationes jure communi reservatae S. Pontifici	293
796. Casus reservati S. Pontifici sine censura	298
797. Quæ sint præcipue suspensiones reservatae S. Pontifici	299
798. Quæ sint interdicta jure communi indicta	300

ART. III. — DE IRREGULARITATIBUS

799. * Quid sit irregularitas	301
---	-----

§ 1. — *De irregularitatibus in genere.*

800. * Quotuplex distinguatur irregularitas	302
801. * Effectus irregularitatis	303
802. Quis statuere valeat irregularitates, et quæ regulæ sint servandaæ in interpretatione juris circa irregularitates	308
803. Quinam sint irregularitatibus obnoxii: utrum aliquis possit pluribus simul irregularitatibus detineri	311

§ 2. — *De irregularitatibus ex defectu.*

804. Quibus causis aliquis excusari possit ab irregularitate	313
805. Quinam defectus inducent irregularitatem	316
806. Irregularitates ex defectu animi: defectus rationis in amente, in emergumeno et in epileptico	317
807. * Defectus scientie competenter	320
808. Defectus fidei sufficienter confirmatæ	321
809. * Irregularitates ex defectu corporis	322

PARTIS QUARTÆ PRÆLECTIONUM CANONICARUM. 457

810. * Irregularitates ex defectu natalium	324
811. * Quomodo defectus natalium reparetur matrimonio subsequenti et legitimatione	327
812. Qui irregulares sint ex defectu ætatis	329
813. Defectus libertatis	330
814. * Defectus famæ: infamia juridica, legalis, popularis	333
815. * Utrum perpetua sit irregularitas orta ex defectu famæ	337
816. * Qui irregulares sint ob bigamiam seu ex defectu sacramenti	339
817. * Qui irregulares sint ex defectu lenitatis	341
818. * Consectaria practica quoad illos qui ad mortem alicujus concurrunt in exercitio justitiae	344

§ 3. — *De irregularitatibus ex delicto.*

819. Quæ conditions requirantur ut quis irregularis sit ex delicto homicidii	346
820. Qui irregulares sint ob malam susceptionem ordinum	348
821. * Qui irregulares sint ob exercitium illicitum ordinum	350
822. Qui irregulares sint ob susceptionem illicitam, vel iterationem baptismi	354
823. Iteratio baptismi. Utrum irregularitatem contrahant qui temere, absque cause cognitione prævia, rebaptizant sub conditione	355
824. Irregularitas ex delicto apostasie et hæresis	358
825. Utrum hæretici sint irregulares post suam conversionem, et quid de filiis hæreticorum	359

§ 4. — *De cessatione irregularitatum.*

826. * Quomodo tollantur irregularitates	361
827. * Qui dispensare valeant super irregularitatibus	362
828. * Utrum Episcopi dispensare super irregularitatibus ex defectu	363
829. * Quandonam valeant dispensare super irregularitatibus ex delicto	363
830. * Qui in casu necessitatis et dubii	367
831. * Quomodo postulanda sit dispensatio ab irregularitate, et quid servandum in executione dispensationis	368

ART. IV. — DE PRIVATIONE OFFICI; DE DEPOSITIONE ET DEGRADATIONE CLERICI.

832. Pœnæ constituta in vindictam delicti	372
833. * Quid sit privatio officii et beneficii; quandonam clericus suo officio privetur ratione delicti	373
834. Quandonam privetur ipso iure	373
835. Quandonam privari possit sententia judicis	375
836. Quandonam privari possit, absque judicio canonico	377

837. Quid sit depositio clerici, et quotuplex distinguitur: in quo de-	
positio clerici differat a suspensione, a privatione tituli, ab inha-	
bilitate jure inficta	378
838. Quid sit degradatio clerici.	380
839. Utrum Episcopus possit clero interdicere ueste clericali, licet	
non deveniat contra illum ad depositionem realem.	383
Praxis Episcoporum Galliarum a saeculo XVII.	383
840. CONCLUSIO.	386

APPENDICES.

§ I. Regulae juris.	387
§ II. Concordatum anno 1801 initum inter S. Sedem et Guber-	
nium Gallicum.	391
§ III. Ordinationes civiles occasione concordati factae, quae nun-	
cupantur <i>articles organiques</i> , et reclamaciones S. Sedis contra eosdem articulos.	408
§ IV. Decretum anni 1809 circa fabricas parochiales.	428

INDEX GENERALIS RERUM

Numerus romanus indicat tomum, arabicus paginam.

A

ABBATES, ABBATISSÆ. Electio et benedictio Abbatum, II, 286 et seq. — Protestas administrationis et jurisdictionis Abbatibus attributæ, 288-293. — Utrum et quandonam debeant invitari ad synodum provincialem, et habeant votum decisivum, I, 587 et seq. — Locus ipsis assignatus in synodis et coetibus ecclesiasticis, I, 299; II, 193 et seq. — Abbates commendatarii, qui dicantur, II, 285. — Conditiones jure canonico præfixæ pro electione Abbatissarum et aliarum superiorissarum regularium, 287. — Utrum habeant jurisdictionem spiritualem, 295 et seq.

ABORTUS. Pœnæ canonice contra procurantes abortum, III, 196 et seq. — **ABSOLUTO** complicis, alias penitus interdicta, quando permittatur in articulo mortis, III, 206 et seq. — Absolutio simplex vel conditionalis cum reincidentia, III, 282. — Absolutio a censuris non reservatis dari potest ab omni sacerdote facultates communes habente, 285. Absolutio censurarum in articulo mortis a quo concedi possit, 285. Quandonam Episcopi valeant absolvere a censuris reservatis S. Sedi, 286-290. — Absolutio ab heresi, 164. — Quid servandum sit in absolutione a censuris, 290-293.

ABUSUS Vid. *Appellatio ab abusu*.

ACADEMIE. Vid. *Universitates*.

ACCESSUS in electione S. Pontificis, quid sit, I, 130.

ACCUSATIO judicialis, accusator. Regule canonice pro accusatione judiciali, et pœnæ lateæ contra illos qui aliquem calumnioso accusant in judicio, III, 58 et seq.

ACTOR quis dicitur, III, 5. Ipsi incumbit onus probandi, 38.